

Retningslinjer for sakkyndig vurdering av søkere til professorstilling

Vedtatt av styret for Universitetet i Stavanger 27.11.2008 og oppdatert etter styrets vedtak 27.11.2013 om retningslinjer for vurdering av undervisningskompetanse.

1 VIRKEOMRÅDE

Retningslinjer for sakkyndig vurdering av søkere til professorstilling ved Universitetet i Stavanger (UiS) er utarbeidet med hjemmel i Universitets- og høgskoleloven (Uhl) § 6-3 nr 3.

Bestemmelsene gjelder ved ansettelse i alle professorstillinger (inkl professor II) der ansettelsesmyndigheten er tillagt UiS.

UiS ønsker å skaffe seg vitenskapelig ansatte som på en utmerket måte ivaretar både forsknings-, undervisnings- og formidlingsoppgaver. Bestemmelsene er utarbeidet med sikte på å kvalitetssikre dette.

2 REGELVERK

Uhl § 6-3 nr 3 omhandler vurdering av søkere til undervisnings- og forskerstillinger:

”Ansettelse i undervisnings- og forskerstillinger skjer på grunnlag av innstilling. Innstilling skjer ut fra sakkyndig bedømmelse etter den stillingsbeskrivelse som er gitt i utlysning og betenkning. Ansettelsesorganet kan avgjøre at det i tillegg skal gjennomføres intervju, prøveforelesninger eller andre prøver. Ansettelsesorganet kan i særskilte tilfeller bestemme at kravet om sakkyndig bedømmelse kan fravikes for undervisnings- og forskerstillinger som ikke er førstestillinger eller professorstillinger. Når det foretas sakkyndig bedømmelse, skal begge kjønn være representert blant de sakkyndige. Det skal legges vekt på likestillingshensyn ved ansettelse. I stillinger hvor det stilles krav om pedagogiske kvalifikasjoner, skal det foretas en særskilt vurdering av om søkerne oppfyller disse. Styret gir nærmere regler om bedømmelsen, jf. likevel sjette ledd. ”

Med hjemmel i Uhl § 6-3 nr 6 er det fastsatt Forskrift om ansettelse og opprykk i undervisnings- og forskerstillinger. Forskriften gir bl.a kriterier for ansettelse i stilling som professor, se pkt 5.

Universitetet har vedtatt egne retningslinjer for vurdering av undervisningskompetanse ved ansettelse i vitenskapelige stillinger som er tillagt undervisning, se pkt 5.3.

3 OPPNEVNING AV SAKKYNDIG KOMITÉ

Søkere skal vurderes av en sakkyndig komité, som gir en faglig vurdering av søkerens kompetanse for en professorstilling. Vurderingen skal gi et grunnlag for universitetets innstilling og ansettelse i stillingen. Rektor oppnevner de sakkyndige etter forslag fra dekan.

Dersom det bare melder seg en søker til stillingen som i løpet av de siste seks år, regnet fra søknadsfristen, er erklært kompetent for en professorstilling innenfor samme fagområde som det utlyste, kan innstillingsmyndigheten avgi innstilling uten ny sakkyndig vurdering. Forutsetningen er at den tidligere kompetanseerklæringen er enstemmig og utvilsom. Dette i samsvar med forskriftens § 2-1 nr 13.

3.1 Krav til sammensetning

Sakkyndig komité for faglig vurdering av søkere til professorstilling skal sammensettes som følger:

- a. Det skal oppnevnes minst tre sakkyndige med professorkompetanse eller tilsvarende kompetanse innenfor sentrale deler av fagområdet. Som ”tilsvarende kompetanse” regnes dokumentert vitenskapelig produksjon som strekker seg vesentlig ut over en doktorgrad innenfor det aktuelle fagområdet.
- b. Komiteen skal sammensettes slik at den har kompetanse til å vurdere alle søkerne som faller inn under kunngjøringen.

- c. Bare en av de sakkyndige kan være ansatt ved UiS. En professor II ved UiS er å regne som intern sakkyndig.
- d. Så langt det er mulig, på de fagområder det er naturlig, skal minst en av sakkyndige være fra et annet land.
- e. Begge kjønn skal være representert i komiteen. Det skal foretas en grundig undersøkelse nasjonalt og internasjonalt før en konkluderer med at det ikke har vært mulig å få tak i et kvinnelig (ev mannlige) medlem til komiteen med tilstrekkelig vitenskapelig kompetanse innenfor sentrale deler av fagområdet. Dersom dette ikke har vært mulig, skal innstillende myndighet ved oversendelse av forslag til komité redegjøre for hva som er gjort for å få en komité hvor begge kjønn er representert.
- f. I tillegg til de ordinære sakkyndige og eventuelt etter forslag fra disse, kan det i særlige tilfeller utpekes en eller flere spesialsakkyndige til å vurdere deler av det materiale søkeren har sendt inn. Eventuelle spesialsakkyndige avgir individuelle vurderinger, som oversendes til veiledning for de ordinære sakkyndige. Kravet om begge kjønn representasjon gjelder ikke ved oppnevning av spesialsakkyndige.

Det oppnevnes en administrator fra universitetet som koordinerer arbeidet og sørger for framdrift i vurderingsarbeidet. Normalt vil dette være det interne medlemmet i komiteen.

3.2 Habilitet

Sakkyndig komité skal settes sammen slik at det ikke kan reises inhabilitetsinnsigelser mot denne, jf forvaltningsloven § 6.

Det skal så langt mulig klargjøres at de sakkyndige ikke har nær tilknytning til noen av søkerne eller har særlig fordel eller ulempe av å bedømme noen av dem. Et hvert kjennskap til søker medfører imidlertid ikke inhabilitet.

Når det settes sammen sakkyndige komiteer skal det legges vekt på veilederforhold eller nært faglig samarbeid innbefattet samforfatterskap. Vurdering fra komiteen bør i tilfeller der dette har vært et tema gjøre kort greie for spørsmålene som har vært drøftet og de konklusjoner som ble trukket. Ved tvil eller ved inhabilitet skal fakultetet kontaktes.

Både de som skal foreslå sakkyndige og de som skal bli eller er oppnevnt har ansvar for å si fra om det er særegne forhold som er egnet for å svekke tilliten til de sakkyndige upartiskhet. Slik vurdering vil alltid være skjønnsmessig.

3.3 Arbeidsmåte og tidsfrist

De sakkyndige skal normalt arbeide som komité og avgi en felles uttalelse. Oppnevnt administrator koordinerer komiteens arbeid og sørge for dens framdrift.

De sakkyndiges vurdering skal normalt foreligge innen tre måneder etter oppnevning. Dersom vurderingen ikke kan leveres innen fristen, skal dette begrunnes overfor fakultetet.

Sakkyndig vurdering baseres på søkeres innsendt materiale og dokumenterte forhold.

4 MANDAT FOR SAKKYNDIG KOMITÉ

De sakkyndige skal foreta en totalvurdering av samtlige søkere på bakgrunn av innsendt materiale og foreta en rangering av de søkerne som anses kompetente i henhold til stillingsomtalen (utlysingsstekst og stillingsbetenkning).

Komiteen skal ikke uttale seg i spørsmål om likestilling, fortrinnsrett, personlig egnethet eller lignende.

4.1 Innhold i sakkyndig uttalelse

I sin vurdering av søkerne skal de sakkyndige:

- a. Gi en kort omtale av samtlige søkere.
- b. Sammenholde søkerens kvalifikasjoner med kravene i stillingsomtalen (utlysingstekst og stillingsbetenkning) og finne fram til de søkerne som er kvalifiserte for stillingen.
- c. Foreta en grundig vurdering av de skriftlige arbeider og kompetansen til de kvalifiserte søkerne og uttale seg om hva som utmerker disse når det gjelder vitenskapelig/faglig kompetanse i henhold til stillingsomtalen. Søkerens produktivitet de siste fem år skal eksplisitt vurderes.
- d. Rangere de søkerne som etter en samlet vurdering i henhold til stillingsomtalen anses best kvalifisert for stillingen. Ved rangering skal hovedvekten legges på de innsendte vitenskapelige arbeider, men de sakkyndige skal også ta i betraktning andre vitenskapelige/faglige kvalifikasjoner, pedagogiske kvalifikasjoner, formidlingsarbeid og annen kvalifiserende virksomhet. Rangeringen skal begrunnes med en tydeliggjøring av de avgjørende faktorer.

Er det dissens i utvalget, skal begrunnelsen for de forskjellige standpunkter framgå av uttalelsen.

4.2 Vurderingsgrunnlag

Søkerne skal vurderes med henblikk på:

- a. Vitenskapelige/kunstneriske kvalifikasjoner. Egen forskning, initiativ til, oppbygging/ ledelse av forskningsprosjekter/-grupper eller medvirkning i slikt arbeid. Bidrag til innovasjon basert på forskning og faglig utviklingsarbeid.
- b. Undervisningskompetanse. Søkers undervisningskompetanse skal gis særskilt vurdering og omtale i uttalelsen. Vurderingen gjøres i henhold til universitetets "*Retningslinjer for vurdering av undervisningskompetanse ved ansettelse i vitenskapelige stillinger som er tillagt undervisning*".
- c. Kvalifikasjoner for utadrettet faglig virksomhet (formidling). Dokumentert innsats for å spre kunnskap om vitenskapelige metoder og resultater.
- d. Faglige kvalifikasjoner av annen art som kreves eller framheves i stillingsomtalen.
- e. Prosjektgenerering og ledelse av prosjekter.
- f. Kvalifikasjoner for ledelse og administrasjon. Det legges vekt på utdanning og praksis innenfor administrasjon og ledelse samt erfaring fra relevante verv.
- g. Annen virksomhet som i henhold til betenkningen kreves og/eller anses kvalifiserende. Vurderingen baseres på innsendt materiale og dokumenterte forhold.

Hovedvekten i totalvurderingen av søkerens legges på de innsendte vitenskapelige arbeider/ dokumenterte kunstneriske virksomhet. Det legges spesielt vekt på disse arbeiders-/kunstneriske virksomheters kvalitet og den faglige bredde de dokumenterer.

For professor II-stillinger kan forskningsledelse og forskning dokumentert på annen måte enn gjennom tradisjonell publisering tillegges større vekt når forskningen er av høy kvalitet og kompetansen som dokumenteres er relevant for stillingen.

4.3 Kvalifiseringsstilling

Dersom det i utlysingsteksten er åpnet for midlertidig ansettelse i kvalifiseringsstilling med sikte på kvalifisering og fast ansettelse, skal sakkyndig komité avgi uttalelse på om søker som ikke er kvalifisert for fast ansettelse anses å ha forutsetning for å tilegne seg de manglende kvalifikasjoner innenfor angitt tidsperiode (to til tre år).

Dette er spesielt viktig dersom det ikke er søkere som fullt ut tilfredsstiller kravene til professor-kompetanse innenfor fagområdet.

5 GENERELLE KRITERIER FOR ANSETTELSE I STILLING SOM PROFESSOR

Forskrift om ansettelse og opprykk i undervisnings- og forskerstillinger § 1-2 gir følgende kriterier for ansettelse i stilling som professor:

” (1) Vitenskapelig nivå i samsvar med etablerte internasjonale eller nasjonale standarder

eller

(2) Omfattende kunstnerisk virksomhet på høyeste nivå etter internasjonal standard og relevant bredde og fordypning i faget eller disiplinen på høyeste nivå

og

(3) Dokumentert relevant praktisk-pedagogisk kompetanse på grunnlag av utdanning eller undervisning og veiledning.”

Universitetets utdyping av de generelle kriteriene følger i kap 5.1, 5.2 og 5.3.

Spesifikke krav til den enkelte stilling fremgår av utlysningstekst og stillingsbetenkning.

5.1 Vitenskapelig kompetanse

Kravet til vitenskapelig nivå for å bli erklært professorkompetent uttrykkes ofte på forskjellige måter og kan variere noe fra fagområde til fagområde. Ved UiS legges til grunn følgende krav:

- a. Et større eller en samling av vitenskapelige publikasjoner ekvivalent til en doktorgrad av høy kvalitet og som faller innenfor det utlyste stillingsområdet.
- b. Ytterligere et større eller en samling av vitenskapelige publikasjoner tilsvarende en doktorgrad av høy kvalitet med relevans for det utlyste stillingsområdet, og som avviker fra punkt 1 med hensyn til teoretisk og/eller metodisk tilnærming. Dette/disse arbeide(r) bør også vise progresjon.
- c. Ytterligere arbeider og vitenskapelige arbeider relevant for det utlyste arbeidet som reflekterer søkerens orientering og fortrolighet med fagfeltet, med andre ord bredde. Det vektlegges at disse arbeider er publisert (akseptert) i gode internasjonale tidsskrift med referee-ordning.

Søker bør ha publisert vitenskapelige arbeider som har vakt en viss interesse i nasjonale, helst internasjonale, forskningsmiljøer ved bl.a å være referert eller sitert i andres vitenskapelige arbeider og lignende

Ved vurdering av arbeidene bør en legge vekt på tidsfaktoren og progresjonen i søkerens vitenskapelige produksjon. En bør oppvurdere nyere arbeider og tilsvarende devaluere noe verdien av ”gammel” produksjon.

For å bli professorkompetent må man kunne dokumentere en aktiv pågående forskning på høyt vitenskapelig nivå, med mindre det finnes gode grunner for at man i den senere tid har hatt en lavere vitenskapelig produksjon

5.2 Kunstneriske kvalifikasjoner

For å bli tilkjent professorkompetanse på grunnlag av kunstneriske kvalifikasjoner må søker dokumentere omfattende kunstnerisk virksomhet på høyeste nivå etter internasjonal standard og relevant bredde og fordypning i faget eller disiplinen på høyeste nivå.

Kravet til bredde vil for eksempel kunne innebære repertoarmessig bredde (for utøvere) og stilistisk bredde (for komponister), men også dokumentasjon av annen faglig eller fagteknisk kompetanse på høgt nivå knyttet opp mot den kunstneriske virksomheten, vil kunne tillegges vekt.

For enkelte stillinger vil det være aktuelt med en kombinasjon av vitenskapelig og kunstnerisk kompetanse. Kompetansen må da være på professornivå innenfor både den vitenskapelige og den kunstneriske virksomheten. Omfanget av virksomheten innenfor hvert område slik det dokumenteres i søknaden kan være mindre, men omfanget av den samlede vitenskapelige og kunstneriske virksomheten må tilsvare det som kreves for å bli tilkjent professorkompetanse.

I tillegg til å bedømme den samlede kunstneriske produksjon (med særlig vekt på de utvalgte arbeidene), skal det legges vekt på søkerens kunstneriske aktivitet de siste fem til ti årene. Det skal legges vekt på om søkerens faglige aktivitet i den senere tid har vist stigning, stagnasjon eller tilbakegang.

Dokumentasjon av skapende og utøvende kunstnerisk kompetanse kan bl.a bestå av:

- Kunstneriske originalarbeider
- Gjengivelse av kunstnerisk arbeid, for eksempel fotografier, audiovisuelle opptak eller lignende
- Publikasjoner basert på søkeren skapende og utøvende virksomhet
- Dokumentasjon av konserter, utstillinger, forestillinger, oppsetninger ved for eksempel program, katalog, samt omtaler eller kritikker i anerkjente publikasjoner
- Kunstneriske priser, innkjøp og oppdrag

5.3 Undervisningskompetanse

For ansettelse som professor kreves dokumentert relevant praktisk-pedagogisk kompetanse på grunnlag av utdanning eller undervisning og veiledning, jf forskriftens § 1-2.

UiS legger vekt på god undervisningskvalitet og krever derfor at den som skal ivareta undervisning har pedagogisk og didaktisk kompetanse (praktisk-pedagogisk kompetanse) knyttet til høyere utdanning.

Universitetet har utarbeidet egne retningslinjer for vurdering av undervisningskompetanse ved ansettelse i vitenskapelige stillinger som er tillagt undervisning. Ifht retningslinjenes pkt 6 skal sakkyndig komite foreta en vurdering av søkers pedagogiske og didaktiske basiskompetanse og gjøre rede for vurderingsgrunnlag og konklusjon. Pedagogisk og didaktisk kompetanse relatert til høyere utdanning ut over basiskompetanse skal telle med ved rangering av kvalifiserte søkere.